

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Kemin kaupungissa, Koivuharjun kaupunginosassa, osoitteessa Lapintie 17.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Neste Markkinointi Oy
Miestentie 1, PL 77
02151 ESPOO

yhteyshenkilö:
Petri Siven

KUNNOSTUSKOHDDE JA SEN SIJAINTI

Kunnostettava kohde sijaitsee Kemin kaupungissa asemakaava-alueella osoitteessa Lapintie 17, 94100 Kemi. Kunnostusalue sijaitsee kiinteistöllä RN:o 240-3-351-5. Kiinteistön omistaa Kemin kaupunki. Kohteen sijainti on esitetty päätöksen karttaliitteessä.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖLUPATARVE

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 78 §:n 1. momentin perusteella pilaantuneen maan kunnostukseen tulee olla ympäristölupa. Mikäli em. pykälän 2. momentin ehdot täyttyvät, maaperän puhdistamiseen riittää ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tässä tapauksessa ilmoitusmenettely on riittävä.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Kunnostuskohde sijaitsee Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (myöhemmin Lapin ELY-keskus) toimialueella, joka siten on asian ratkaisijana.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 7.7.2011.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA AIKAISEMMAT LUVAT

Kiinteistö sijaitsee asemakaava-alueella. Asemakaavamerkintä on yhdistettyjen liike- ja teollisuusrakennusten korttelialue (ALT). Korttelialueelle ei saa sijoittaa elintarvikkeiden myymälätiloja. Kohteen käyttötarkoitukseen ei ole tulossa muutosta.

ILMOITETTU TOIMINTA

Polttoaineen jakelutoiminta osoitteessa Lapintie 17 sijaitsevalla jakeluasemalla on aloitettu vuonna 1967 ja se tulee jatkumaan. Kiinteistöllä sijaitsevassa rakennuksessa harjoitetaan korjaamotoimintaa. Kiinteistöllä on neljä maanalaista 14,9 m³:n öljysäiliötä ja neljä jakelumittaria (mittarikatos + mittarikorokkeet).

Kohteessa on tehty maaperän kunnostustoimenpiteitä 1.-8.7.2003 välisenä aikana. Kunnostustyön yhteydessä on poistettu kiinteistön pohjoisosassa sijainnut 13 m³:n maanalainen öljysäiliö. Lievästi pilaantunutta maata on poistettu yhteensä 280 t (190 m³itd). Voimakkaammin pilaantuneempaa maata on poistettu 47 t (30 m³itd). Kaivu ulotettiin kallion pintaan asti. Kunnostustöiden yhteydessä kaivanto tyhjennettiin öljyisestä vedestä, vettä imettiin noin 25 m³. Korjaamon lähelle säiliökaivantoon asennettiin siiviläputkikaivo. Veden tulo kaivoon oli hyvin vähäistä johtuen ohuesta vesikerroksesta kallion päällä.

Maa- ja kallioperä

Kiinteistön piha- ja liikennöintialueet on asfaltoitu. Asfaltin alapuolella on vaihtelevan paksuisia ja laatuksia täyttöjä (hiekkakerros – sora + murske). Luonnontilainen maaperä on pääosin moreenia. Pisteissä PVP5 ja KK6 havaittiin hiekkakerroksen alla myös betonin tapaista. Kairaukset päättyivät kalliioon noin 1,5-3,0 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Pinta- ja pohjavesi

Kohteen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vesistöjä. Lähimpään vesistöön (Perämeri) on matkaa noin 700 m. Pohjavesi oli mittausajankohtana (17.9.2002) putkessa PVP5 noin 2,35 metrin syvyydellä maanpinnasta, eli tasolla +1,36 m (N₆₀). Pohjaveden virtaussuunta on karttatarkastelun perusteella etelä-kaakkoon. Kairaus- ja pohjaveden korkeustietojen mukaan mittakentän kohdalla/eteläpuolella on kalliokynnys (ei vesikerrosta). Kaikin paikoin kallion päällä ei havaittu vesikerrosta. Alue ei ole pohjavesialuetta eikä alueen vettä hyödynnetä talousvesikäytössä. Lähin pohjavesialue sijoittuu noin 2,5 km kohteesta itään.

TEHDYT TUTKIMUKSET JA TULOKSET

Kohteessa on tehty maaperä- ja pohjavesiselvityksiä useassa vaiheessa.

Maaperätutkimukset

Tutkimusten aikana vuonna 2002 maaperän keskitisleiden pitoisuudet (mineraaliöljy) olivat lievästi koholla rakennuksen koillispuolella sijaitsevan säiliöalueen läheisyydessä ja sen pohjoispuolella. Säiliöiden lähellä pitoisuus oli 390 mg/kg (PVP5) ja säiliöalueen pohjoispuolella 480 mg/kg (KK7). Mittarikentän lounaispuolella pitoisuudet olivat 66 mg/kg (KK1) ja 13 mg/kg (KK2). Haihtuvien hiilivetyjen pitoisuudet olivat alhaiset tai lievästi koholla. Säiliöalueen vieressä haihtuvien hiilivetyjen kokonaispitoisuus (TVOC C₄-C₁₀) oli 40 mg/kg (PVP5) ja säiliöalueen pohjoispuolella 0,57 mg/kg (KK7).

Vuonna 2003 massanvaihdon aikana laboratoriossa analysoitujen näytteiden haihtuvien hiilivetyjen pitoisuudet vaihtelivat välillä 0,06-75 mg/kg. Korkein pitoisuus 75 mg/kg havaittiin säiliökaivannon pisteestä Nä7. Haihtuvien hiilivetyjen jäännöspitoisuudeksi maaperään jäi 0,06 mg/kg (Nä11). Keskitislepitoisuudet vaihtelivat välillä 33-4300 mg/kg. Korkein pitoisuus havaittiin säiliökaivannosta (Nä7, 1,5-3,2 m). Pilaantunut maa on poistettu. Jäännöspitoisuutta edustaa kaivannon länsireunasta otettu kokoomanäyte (Nä11), missä keskitisleiden jäännöspitoisuus 1300 mg/kg ylittää lievästi kunnostusvoitteen 1000 mg/kg ja nykyisen valtioneuvoston asetuksen mukaisen ylemmän ohjearvon. Säiliöitä ei tuolloin poistettu, joten niiden alle saattoi jäädä pilaantuneempaa maa-ainesta mitä näytteissä havaittiin.

Pohjavesi

Pohjaveden laatua on seurattu ensimmäisen kerran vuonna 2002 tehtyjen tutkimusten yhteydessä. Vuoden 2002 tutkimuksissa pohjaveden keskitisleiden pitoisuudet (mineraaliöljy) olivat korkeat, 53 000 µg/l. Myös haihtuvien hiilivetyjen pitoisuudet olivat korkeat; kokonaispitoisuus (TVOC C₄-C₁₀) oli 71 000 µg/l. Pitoisuuksien kohoaminen aiheutui suurilta osin tolueenista (20 000 µg/l), ksyleenistä (19 000 µg/l) ja identifioimattomista hiilivedyistä (21 000 µg/l). Maaperän kunnostuksen jälkeen (2003) siiviläputkikaivosta otetussa näytteessä haihtuvien hiilivetyjen pitoisuus oli 68 000 µg/l ja keskitisleiden (mineraaliöljyt) pitoisuus 12 000 µg/l. Sen jälkeen siiviläputkikaivosta on otettu säännöllisesti näytteitä. Viimeisimmällä kierroksella (3.6.2011) haihtuvien hiilivetyjen kokonaispitoisuus oli 14 736 µg/l, keskitisleiden 360 µg/l ja raskaiden hiilivetyjen 330 µg/l.

Pohjaveden pitoisuuksien seuranta

Kunnostustyön jälkeen alueen pohjaveden öljyhiilivetypitoisuuksien seuranta on toteutettu ottamalla näytteitä kohteeseen asennetusta siiviläputkikaivosta. Alueen pohjaveden pitoisuuden seurannasta on aiemmin laadittu toimenpideraportit 6.2.2004, 8.4.2008 ja 4.5.2010. Näytteenoton yhteydessä siiviläputkikaivoa on tyhjennetty ennen näytteen ottamista silloin, kun se on ollut mahdollista. Kaivoa on tyhjennetty loka-autolla sekä pumpulla, jolloin vettä on pumpattu alueella olevan öljynerottimen kautta viemäriverkostoon. Vesimäärät ovat olleet pieniä. Näytteitä on otettu vuoden 2004 toukokuun ja vuoden 2011 kesäkuun välissä yhteensä 19 kertaa. Otetuista vesinäytteistä

on analysoitu haihtuvien öljyhiilivetyjen C₄-C₁₀ (TVOC) ja keskitisleiden C₁₁-C₂₃ sekä raskaiden öljyhiilivetyjen C₂₄-C₃₅ pitoisuudet.

KUNNOSTUSTAVOITTEET JA KUNNOSTUKSEN TOTEUTUS

Kunnostustavoitteet

Maaperän kunnostuksen tavoitetasona esitetään käytettäväksi kohteeseen soveltuvia valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisia ylempiä ohjearvoja. Ne soveltuvat tässä kohteessa käytettäväksi, koska kohteella ei ole ympäristön kannalta erityisiä suoje-luarvoja, kohteessa ei harjoiteta ravintokasvien viljelyä, hiilivetyjen kulkeutuminen si-säilmaan ei ole mahdollista, kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä mui-takaan ylemmän ohjearvon käyttöä estäviä tekijöitä havaittu. Em. tekijöistä johtuen kohteessa voidaan käyttää perusarviointia, eli tarkemmalle arvioinnille ei ole tarvetta. Riskitarkastelua esim. SOILIRISK 2.0 –ohjelmalla kohdekohtaisten tavoitepitoisuuksien määrittämiseksi ei katsota tarpeelliseksi suorittaa. Kunnostus voidaan esteittä suorittaa, eivätkä kustannukset ole pilaantuneisuuden määrään nähden kohtuuttomat. Ylempi oh-jearvo raskaille tisleille on 2000 mg/kg, keskitisleille 1000 mg/kg ja haihtuvien öljyhiili-vetyjen kokonaispitoisuudelle 300 mg/kg. Yksittäisille bensiinissä oleville yhdisteille ylemmät ohjearvot ovat bentseeni 1 mg/kg, tolueni 25 mg/kg, etyylibentseeni 50 mg/kg ja ksyleenit 50 mg/kg. MTBE:n ja TAME:n yhteispitoisuudelle ylempi ohjearvo on 50 mg/kg.

Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen kunnostuksella ei saavuteta tavoitepitoi-suuksia, laaditaan riskitarkastelu. Siinä arvioidaan aiheuttavatko ylitykset vaaraa ympä-ristölle ja terveydelle ja voidaanko maaperä tältä osin jättää puhdistumaan luontaisesti vai tarvitaanko aktiivisia jatkotoimenpiteitä.

Kohteen erityispiirteet

Kohteessa tehdään maaperän pilaantuneisuuden tarkistuksia polttoaineen jakelutoi-mintojen muutostöiden yhteydessä. Vanha säiliöalue puretaan ja uudet säiliöt asenna-taan sen pohjoispuolelle. Yksi mittarikoroke puretaan ja katoksen alle osittain sijoittuva dieselöljysäiliö poistetaan.

Kunnostusmenetelmän valinta

Pilaantuneen maaperän puhdistamiseen soveltuvia menetelmiä, joista on Suomessa kokemuksia, ovat massanvaihto, öljyhiilivetyjen tehostettu biologinen hajottaminen se-kä huokosilmapumppaus ja –ilman puhdistus. Pilaantuneiden aineiden käsittelyyn joko kunnostuskohteessa tai loppusijoituspaikassa on käytetty läjitystä, stabilointia, kompos-tointia ja polttamista. Ulkomailta on kokeiltu pesu ja lämpökäsittelyä, joilla on voitu no-peuttaa lika-aineiden liikkuvuutta. Pesutekniikka ja biologiset kunnostusmenetelmät ovat Suomessa viime vuosina yleistyneet.

Ottaen huomioon ko. kohteen luonteen, öljyhiilivetyjen laadun ja pitoisuustasot, alueen käytön, soveltuvin ja kunnostustehokkain kunnostusmenetelmä on pilaantuneen maa-aineksen poistaminen ja korvaaminen pilaantumattomalla materiaalilla (massanvaihto).

Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää muita kunnostusmenetelmiä, esitetään niitä erikseen ELY- keskuksen hyväksyttäväksi.

Täydentävät tutkimukset ja lausunnot

Täydentäviä tutkimuksia ei ole tarpeen suorittaa. Kohteesta ei ole annettu lausuntoja.

Esivalmistelut

Neste Markkinointi Oy toimittaa ilmoituksen pilaantuneen maaperän kunnostuksesta Lapin ELY-keskukselle, joka antaa ilmoitukseen ratkaisunsa. Valvoja informoi kunnostuksesta naapurustoa. Ennen kunnostuksen aloittamista asennetaan maaperän kunnostustyömaasta ilmoittavat kyltit näkyvälle paikalle.

Ennen kunnostustöiden aloittamista pidetään aloituskokous ja kunnostuksen valmistuttua tarvittaessa loppukokous. Aloituskokouksessa käydään lävitse kunnostussuunnitelma ja siihen annettu viranomaispäätös. Kokouksissa todetaan työalueen kunto sekä muut mahdolliset kunnostuksessa huomioon otettavat asiat. Kokouksista laaditaan pöytäkirja. Ennen massojen kuljettamista valitaan massojen vastaanottoaikat.

Kokouksiin kutsutaan kunnan ympäristöviranomaisen, ELY-keskuksen edustaja, kiinteistön omistaja, paloviranomaisen sekä kunnostuskohteen urakoitsijan edustaja. Kokoukset järjestää töille nimetty valvoja.

Työjärjestys

Kohteessa tehdään massanvaihtoa / pilaantuneisuuden tarkistuksia korjaamorakennuksen ja Lapintien välisellä alueella.

Kunnostus sisältää pääkohdittain seuraavat toimenpiteet:

- poistettavat säiliöt ja putkistot puhdistetaan ja kaasuvapautetaan
- maanalaiset jakelusäiliöt ja polttoaineputkistot ilmaputkineen poistetaan, myös yksi vanha mittarikoroke puretaan
- alueella havaittava pilaantunut maa-aines kaivetaan, lastataan ja kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan
- mikäli kaivannossa esiintyy bensiiniä, valvoja suorittaa työn turvallisuuden takaamiseksi PID-mittauksia
- kaivun aikana kaivantoon mahdollisesti kertyvä polttoainepitoinen pohjavesi poistetaan loka-autolla tai muulla tavalla
- kaivannot täytetään pilaantumattomilla ja routimattomilla maa-aineksilla ja kunnostustavoitteen alittavilla tiivistämiskelpoisilla kaivumailla
- kaivualueet ja muut työalueet viimeistellään vastaaviin ennen kunnostusta olleisiin tasoihin

Rakenteet, laitteistot ja vaatimukset

Kunnostusalueella tai välittömässä läheisyydessä olevat maanalaiset rakenteet, kuten putket, johdot ja kaapelit, on paikannettava mahdollisimman tarkasti ennen töiden aloittamista ja niitä on varottava vahingoittamasta. Samoin on huomioitava turvaetäisyydet kaivettaessa esim. sähkökaapelin läheisyydessä. Paikantamisessa on käytettävä hyväksi johtojen ja putkien haltijan asiantuntemusta (sähköyhtiöt, kunnan vesi- ja viemäri-laitos, kiinteistön omistaja, jne.).

Menetelmän kuvaus

Maanalaisten säiliöiden, vanhan mittarikorokkeen purun jälkeen kontrolloidaan em. kohteiden maaperän tila ja suoritetaan massanvaihtoa tarvittavilta osin. Lisäksi purettavan vanhan täyttöpaikan länsipuolelle jäi vuoden 2003 kunnostuksessa pilaantunutta maata yli ylemmän ohjearvon (keskitisleet). Kontrolloitavien/massanvaihtoalueiden pinta-ala on yhteensä noin 150 m². Kokonaiskaivu on karkean arvion mukaan noin 300 m³ktr, josta pilaantuneen maa-aineksen määrä on arviolta 160 m³ktr.

Kohteesta poistetaan asfalttipinnoitetta toimenpidealueilta ja mittarikatoksen betonikiveystä jonkin verran.

Matalissa kaivannoissa kaivannot luiskataan 2:1 – 4:1 ja syvät kaivannot luiskataan työturvallisuus huomioiden kaltevuuteen 1:1 – 2:1, ellei työn aikana todeta, että luiskasta voidaan jyrkentää. Suunnitelmasta poikkeamiset perusteluineen merkitään työmaapäiväkirjaan.

Massanpoiston yhteydessä pilaantuneiden maa-ainesten öljyhiilivetypitoisuudet määritetään valvojan toimesta kenttätesteillä ja kaivujen riittävyys varmennetaan laboratorioanalyysien avulla. Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen tavoitepitoisuuksia ei saavuteta, laaditaan ylityksistä riskitarkastelu, missä arvioidaan aiheuttavatko ylitykset haittaa ympäristölle tai terveydelle ja voidaanko maaperä tältä osin jättää puhdistumaan luontaisesti.

Pilaantuneet maat, joiden pitoisuus ylittää kunnostukselle annetut tavoitepitoisuudet, toimitetaan jatkokäsittelyyn valvojan määrittämälle luvanvaraiselle käsittelyalueelle. Käsittelijä vastaa massojen loppusijoittamisesta.

Kaivanto täytetään puhtailla, muualta tuotavilla urakoitsijan massoilla lukuun ottamatta puhtaksi todettuja kaivumassoja. Kaivantojen täyttö ja päällysrakenteet tehdään aseman uudistamisesta laaditun rakennussuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tiiveydet tarkistetaan kokein. Kaivannot täytetään sen jälkeen, kun ympäristöviranomainen on hyväksynyt massanvaihdon riittävyden.

Mikäli maaperän kunnostuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy öljyistä vettä, voidaan se poistaa esimerkiksi loka-autolla tai pumppaamalla käsittelylaitoksen kautta viemäriin. Pohjaveden laatu kontrolloidaan. Alueella on nykyisellään siiviläputkikaivo, josta on seurattu veden laatua. Kaivo jätetään paikoilleen, mikäli se on mahdollista.

Maa-ainesten käsittely

Pilaantuneiksi todetut maa-ainekset toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopisteeseen, esim. Savaterra Oy:lle Kemin Holstinharjuun.

Kunnostustyön aikana kaivettavien pilaantuneiden massojen kokonaismäärä on arvion mukaan noin 160 m³ ktr. Massojen vastaanottaja vastaa massojen loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti. Jäljelle jäävät, pitoisuustasoltaan ylemmän ohjearvon alittavat maamassat käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia.

Vesien käsittely

Mikäli maaperän kunnostuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy öljyistä vettä, se poistetaan loka-autolla. Mikäli on tarve, niin vettä voidaan pumpata öljynerottimeen ja aktiivihiihkäsittelyyn. Pumpattaessa vettä sadevesiviemäriin pyydetään lupa paikalliselta vesiyhtiöltä ennen pumppauksen aloittamista.

Jätteiden käsittely

Täyttöihin kelpaamattomat kaivumaat kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan, jossa ne sijoitetaan pitoisuuksien ja vastaanottoaikaan ohjeiden mukaisesti. Vastaanottajalla on vastuu pilaantuneiden maiden käsittelystä ja loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti.

Poistettaessa pohjavedessä olevia öljyhiilivetyjä loka-autolla, toimitetaan öljyvesiseos luvanvaraiseen vastaanottoaikaan, jossa se sijoitetaan vastaanottoaikaan ohjeiden mukaisesti.

Valvoja määrittää kustannustehokkaimman tavan vesien käsittelyyn ja sopii menettelystä ympäristöviranomaisen kanssa.

Kuljetukset

Pilaantuneet maat kuljetetaan vastaanottoaikaan kuorma-autoilla. Kuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Kuljetukset varustetaan pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla.

Varastointi

Kunnostuskohteesta poistettavat pilaantuneet maat sijoitetaan suoraan luvanvaraiseen ja ympäristöviranomaisen hyväksymään vastaanottoaikaan, joka vastaa massojen loppusijoituksesta. Kunnostuskohteessa ei massoja varastoida lukuun ottamatta lyhytaikaista kasalle laittoa massojen lajitteluun.

Kunnostuksen päättymisen

Maaperän kunnostustoimet ovat riittävät, kun kaivannoista otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoidujen kontrollinäytteiden öljyhiilivetytypitoisuudet alittavat kunnostustoimenpiteiden tavoitepitoisuudet tai mikäli tavoitepitoisuuksia ei jostain rajoitetusta tekijästä johtuen saavuteta laadittava riskiarvio osoittaa, ettei jäännöspitoisuuksista ole

haittaa ympäristölle ja lähialueen asukkaiden terveydelle, jolloin maaperä voidaan jättää puhdistumaan luontaisesti.

Lapin ELY-keskukselta haetaan hyväksyntä toteutetuille kunnostustoimenpiteille.

Viimeistely

Kaivantoalueen lopputäytöt muotoillaan ja tasataan ympäröivän alueen rakennetta vastaavaksi aseman muutostyöstä laaditun suunnitelman mukaisesti. Työskentelyalue siistitään ja mahdolliset tarvikeliijäamät siirretään alueelta pois.

Kohteessa tehdään muutostöitä liittyen mm. säiliöalueen sijaintiin.

Työnaikaisten riskien hallinta

Työmaa-alueella saa liikkua ainoastaan kunnostustyön suorittamiseen osallistuvat henkilöt asianmukaisin turva- ja suojalaittein varustautuneena. Kunnostuskohde eristetään suojapuomein ja merkein. Kunnostuksessa noudatetaan urakoitsijan laatimaa ja valvojan hyväksymää riskienhallintasuunnitelmaa.

Alueelta poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-ainekuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan kulkeutuminen auton ja työkoneiden renkaiden mukana estetään.

Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriöitä sekä kunnostettavan kohteen että naapurikiinteistöjen käytölle ja muulle liikenteelle.

KAIVETTUJEN MAA-AINESTEN HYÖDYNTÄMINEN KOHTEESSA

Hyödyntämisen perusteet

Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan maa-aineksia, joissa pitoisuus alittaa tavoitepitoisuudet, hyödynnetään näitä massoja kaivannon täytössä, silloin kun massat ovat rakentamiskelpoisia. Käyttökelpoiseksi todetut kaivumaat läjitetään kiinteistölle kunnostusalueen läheisyyteen, valvojan osoittamaan paikkaan.

Hyödyntämisalueet ja syvyydet

Kunnostustavoitteen alittavat massat hyödynnetään kaivannon alustäytöissä kaivannon pohjalla, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia. Maaperän pintakerroksen murske hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan kunnostuksen jälkeen.

Hyödynnettävät maa-ainekset

Uudelleen hyödynnettävien maa-aineksien kokonaismäärä on arvion mukaan noin 140 m³itd. Maa-ainekset läjitetään kiinteistölle valvojan osoittamaan paikkaan ja niiden pitoisuuksia seurataan kenttätesteillä (PetroFlag, PID).

Rakennekerrokset

Kerrokset rakennetaan aikaisempaa vastaavaan tilaan kunnostuksen jälkeen aseman uudistamisesta laaditun rakennussuunnitelman mukaisesti.

Laadunvalvonta

Kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi käytetään pikatestilaitteita (esim. PID, PetroFlag) sekä laboratoriomäärytyksiä. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat öljyhiilivedyt TVOC (C₅-C₁₀), BTEX-yhdisteet sekä keskitisleet (>C₁₀-C₂₁) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C₂₁-C₄₀). Näytteitä otetaan riittävän usein, jolloin kaivutoimenpiteet saadaan kohdistettua mahdollisimman tarkasti oikeaan kohtaan.

KUNNOSTUKSEN LAADUNVALVONTA

Kunnostusta ohjaavat mittaukset ja seuranta

Kunnostustoimenpiteet suoritetaan tilaajan ennalta nimeämän valvojan ohjauksessa. Kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi käytetään pikatestilaitteita sekä laboratoriomääräyksiä. Valvoja kalibroi pikatestilaitteet (esim. PetroFlag) valmistajan ohjeiden mukaisesti. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat öljyhiilivedyt TVOC (C₅-C₁₀), BTEX-yhdisteet sekä keskitisleet (>C₁₀-C₂₁) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C₂₁-C₄₀). Kaivutyön aikana tavoitetason alittaviksi havaittuja (pitoisuustason alittavia) maa-aineksia käytetään hyödyksi kaivantojen täytöissä.

Kaivannon täyttö voidaan aloittaa vasta kun ympäristöviranomainen on hyväksynyt kunnostuksen laajuuden. Kun työmaan valvoja on pikatesteillä ja tarvittaessa näitä tukevilla laboratorioanalyysillä todennut saavutetun maaperän tavoitepitoisuuden, hän on yhteydessä ympäristöviranomaiseen täyttöluvan saamiseksi. Kaivannosta otetaan laboratorionäytteitä niin, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuksi.

Massanvaihdon aikana kaivannoista poistettavan veden määrästä pidetään kirjaa. Kaivantojen veden laatu määritetään laboratoriossa.

Kunnostuksen lopputulos / riskiarvio saavutetusta tilanteesta

Kunnostustoimenpiteillä kohdealueen maaperä saadaan siihen kuntoon, että päättynyt polttoaineenjaku ei aiheuta ympäristö- ja terveyshaittaa. Kunnostustoimilla saadaan estettyä yhdisteiden leviäminen laajemmalle.

TOIMINTA POIKKEUKSELLISISSA TILANTEISSA

Tehtyjen tutkimusten perusteella maaperän pilaantuneisuus rajoittuu huoltamoalueelle. Suunnitelmassa esitetty pilaantuneisuuden laajuus on arvio, joka tarkentuu massanvaihtotöiden aikana, joten massamäärien muutoksiin tulee varautua.

TYÖSUOJELU

Kunnostuskohteessa tulee noudattaa työsuojeluohjeita, jotka soveltuvat polttoaineilla pilaantuneelle alueelle. Työmaa-alueella on oltava vähintään 2 kpl käsisammuttimia (AB III E 12 kg), ensiapulaukku ja kaikilla kunnostukseen osallistuvilla henkilökohtaiset suojavälineet. Kaivantojen luiskaukset tehdään työturvallisuus huomioiden. Kaivanto ympäröidään esim. puomirakenteilla tai muilla aitauksilla. Lippusiimoja voidaan käyttää ainoastaan kuljetusreittien merkitsemiseen.

RAPORTOINTI

Kirjanpito

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettut toimenpiteet ja tapahtumat työmaapöytäkirjaan.

Alueelta poistettavat maa-ainekuormat varustetaan pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta kunnostuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa.

Suoritetuista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa.

Toimenpide-/loppuraportti

Kun kunnostustoimenpiteet kohteessa on suoritettu, laaditaan loppuraportti, jossa esitellään alueella suoritettut toimenpiteet saavutettuine tuloksineen. Raporttiin liitetään kunnostukseen liittyvät kokousmuistiot, työmaapäiväkirja, pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjat ja muut vastaavat työn suoritusta kuvaavat asiakirjat. Raportti toimitetaan hyväksyttäväksi ympäristöviranomaiselle.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksesta tiedottaminen

Lapin ELY-keskus on tiedottanut ilmoituksesta ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaisesti. Pilaantuneen maaperän kunnostukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöltä RN:o 240-3-351-5 on poistettava pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuus ylittää valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden puhdis-

tustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot bentseenin, tolueenin, etyylibentseenin, ksyleenien, MTBE-TAME:n, bensiinijakeiden (C5-C10), keskitisleiden (>C10-C21) ja raskaiden öljyjakeiden osalta (>C21-C40). Ylempi ohjearvo on bentseenille 1 mg/kg, tolueenille 25 mg/kg, etyylibentseenille 50 mg/kg, ksyleeneille 50 mg/kg, MTBE-TAME:lle 50 mg/kg, bensiinijakeille 500 mg/kg, keskitisleille 1000 mg/kg ja raskaille öljyjakeille 2000 mg/kg. Kunnostustyöt on ulotettava niin laajalle, että kaikki maamassat, joissa pitoisuudet ylittävät ylempään ohjearvon saadaan poistettua.

Alueen pohjaveden laatu tulee selvittää ja tarvittaessa kunnostaa. Pohjaveden hiilivetyjen tavoitepitoisuustaso keskitisleillä (>C10-C21) on 2 mg/l ja 1 mg/l haihtuville (C5-C10) öljyhiilivedyille. Mikäli kunnostuksen yhteydessä kaivantoihin on kertynyt hiilivedyillä likaantunutta vettä, on se poistettava. Vesi on kerättävä imuautoon ja toimitettava asianmukaisen luvan omaavaan käsittelypaikkaan tai riittävien puhdistustoimenpiteiden jälkeen pumpattava viemäriin Kemin Vesi Oy:n ohjeita ja määräyksiä noudattaen. Vedestä mahdollisesti talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.

Kunnostustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän kunnostustyöt on saatettava loppuun 31.12.2011 mennessä. Kunnostusta tulee kuitenkin jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy kunnostuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta poiskuljetettavien maamassojen ja pilaantuneiden rakenteiden sijoituspaikka on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista.
3. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä siten, ettei kuljetuksessa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Ongelmajätettä kuljetettaessa on kuorman mukana seurattava siirtoasiakirja.
4. Pilaantuneen maan kaivanto on aidattava. Kaivannot on lisäksi varustettava pilaantuneen maaperän kunnostuksesta kertovin kyltein.
5. Massanvaihdon yhteydessä maaperästä löytyvät käytöstä poistetut rakenteet ja esim. betonikappaleet, jotka sisältävät ympäristölle vaarallisia aineita, on poistet-

tava ja toimitettava asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle. Poistettujen rakenteiden välivarastoinnin tulee tapahtua alueella siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Mikäli sellaisia pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjeavot, joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti (alle kuukausi) varastoimaan kunnostustyömaalla, on maamassat peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla.

6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä lupamääräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla ja mikäli niiden laboratoriomäärityksissä esiintyy kunnostustavoitteen ylittäviä pitoisuuksia, tulee kunnostusta jatkaa siihen saakka, että tavoite saavutetaan. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy lupamääräyksessä 1 asetettuun puhtaustasoon, on esitettävä maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Melu

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00 ja 22:00 välisenä aikana A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 55 dB (A), eikä kello 22:00 ja 07:00 välisenä aikana A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Vastuuhenkilöt ja töiden aloittaminen

8. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää kunnostustyön aikana.

Poikkeukselliset tilanteet

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, on tapauksesta ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Kirjanpito, puhdistuksen laadunvalvonta, tarkkailu ja raportointi

10. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Kunnostustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Tarkkailussa on määritettävä maaperän öljyhiilivetyjen pitoisuus bensiinijakeiden (C5-C10), keskitisleiden (>C10-C21) ja raskaiden öljyjakeiden (>C21-C40) osalta. Kunnostusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat kaikilta kaivannon reunoilta ja sen pohjalta lupamääräyksessä 1 esitetyt raja-arvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulosten perusteella on todettu maaperän pilaantumattomuus ja Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus kunnostustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuus selvityksen sekä kunnostuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä selvitys kunnostettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Kunnostustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on esitettävä:
 - yhteenveto työmaapöytäkirjasta,
 - yhteenveto kiinteistöllä tehdyistä kunnostustoimista, kenttä- ja laboratoriotutkimuksista sekä tutkimustulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ykJ) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ykJ-koordinaatisto),
 - selvitys kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta ja
 - tarvittaessa kohteesta on esitettävä riskinarvio ja esitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.

Loppuraportista tulee lisäksi tehdä tiivistelmä julkishallinnon sähköistä lomakepalvelua käyttäen (www.suomi.fi, Pilaantuneen maaperän puhdistamisen loppuraporttitiivistelmä YM027).

Perustelut

Kunnostustavoitteiksi on määrätty valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjeavot. Lapin ELY-keskus on ottanut kunnostustasoa määrittäessään huomioon alueen kaavoitustilanteen ja käyttötarkoituksen. Lupamääräyksellä varmistetaan, että kunnostustyöt ulotetaan myös tutkittujen alueiden ulkopuolelle, mikäli maaperässä todetaan ylemmät ohjeavot ylittäviä pitoisuuksia. Pohjaveden hiilivedyille asetetulla tavoitepitoisuudella varmistetaan, että pohjavesistä ei aiheudu kunnostetun maaperän uudelleen pilaantumista. Kunnostustyölle on asetettu määräaika, että työt saatetaan loppuun viivyttämättä. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (lupamääräys 1).

Pilaantuneiden massojen kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimitamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja väli-varastoitavien massojen peittämisellä.

Kunnostettavat alueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (lupamääräykset 2-5).

Kunnostustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa kunnostuksen etenemisestä ja riittävydestä. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet kunnostetaan lupamääräyksessä 1 annettujen ohjeavojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että kunnostustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (lupamääräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjeavoista (993/1992). Siinä ohjeena on mm., että taajamissa ei melutaso saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 55 dB eikä yöohjearvoa 50 dB (lupamääräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. (lupamääräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (lupamääräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Kunnostustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, kunnostuksen etenemisestä ja kunnos-

tuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että kunnostustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan kunnostustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Kunnostustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että kunnostettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve.

Dokumentointi on tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Sähköisen lomakepalvelun käyttö on maksutonta ja se helpottaa viranomaisen tiedon tallentamista. Lomake ja sen täyttöohje löytyvät internet-osoitteesta: http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioiden_verkossa/lomakkeet/ym_ym027/index.html. (lupamääräykset 10-13).

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000),
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000),
 Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
 Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996),
 Ympäristöministeriön päätös yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001),
 Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2011 (1394/2010).

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisesti.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 720 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2011 (1394/2010) mukainen suoritemaksu. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtä-

vän ilmoituksen käsittelystä peritään 48 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 15 tuntia eli maksu on yhteensä 720 €.

JAKELU

Päätös Hakija

Jäljennös maksutta

Kemin kaupunki
Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristönsuojeluyksikön päällikön
sijainen, Vanhempi insinööri

Reino Kurkela

Insinööri

Vesa-Matti Määttä

LIITTEET Valitusosoitus (LAP YSi 02V)
Kartta

vmm/hk

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valituspäivää laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava siten, että se on perillä kirjaamossa viimeistään valitusajan päättymispäivänä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksuna **90 euroa**.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
 käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
 aukioloaika: 8.00 - 16.15
 puhelin: 0100 86360, 010 364 2611
 telekopio: 010 364 2760
 sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

LAP YSi 02V